

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

18 de junio - 18. junija 1992

LETO (AÑO) LI (45)

Štev. (Nº) 23

TONE BRULC

Zbiranje sil pred ogroženostjo?

Pred napadom ali nevarnostjo za posameznika, organizacijo ali narod se ti z nekakšnim petim ali šestim čutom zavejo, zaslutijo napad. Dostikrat niti ne vedo, od kod bo prišel, vendar se nagonsko pripravijo nanj.

Zdi se, da se človek v tem ne razlikuje dosti od živali: že v zmagoslavni vihri veselja čisto lahko dojame pretečo nevarnost, ko je ta še daleč in bo postala nevarna za njegov obstoj šele čez kdove koliko časa. Čuti iz znamenj časov, da nekaj ni prav in da je ogrožen, čeprav še dopovedujejo, da naj ga ne skrbi, da je vse v redu.

Slovenska kulturna akcija je izdala lansko leto Katoliška kulturna obzorja Franceta Dolinarja, poleg Zbornika prof. Ernesta Tomca. Marsikdo je takrat vzdihnil: Kaj ni drugih potreb, kaj je treba izkopavati? Že davno preteklost in ogrevati že napol pozabljene stvari? Kaj se ne bodo poglabila nekdanja nasprotovanja in spori v emigraciji, ki so bili že pozabljeni? Kaj je pa še treba brskati po preteklosti, če nam ne nudi ničesar novega in uporabnega?

Proslava za 50-letnico smrti dr. Lamberta Ehrlicha res ni bila prva, bila je pa tako množično obiskana, da je marsikoga presenetila. Tudi govornik ni bil pristaš Ehrlicha, lahko bi rekli, da je bil nekdanji njegov nasprotnik, zato je še bolj padel v oči zbiralni in sintetični značaj proslave. Zopet bi si lahko zastavili vsa vprašanja iz prejšnjega odstavka in pomislili na znamenja časov.

V juniju praznujemo obletnico pokola naše vojske: domobrancev in vseh protikomunističnih borcev, ki so padli med revolucijo in po končani vojni, ko so bili izročeni zvijačno v roke svojim krvnikom. Proslava za domobranci, ki so se borili za slovenstvo in krščanstvo proti mednarodnemu, brezbožnemu komunizmu, se vrstijo že od prvih dni našega zdomstva, toda pričakovali bi — s smrtjo tolikih nekdanjih borcev bi bilo naravno — da se začno opuščati in pešati udeležba na njih, da bodo dobile drugačen ton in usmerjenost. 7. junija je bilo v Buenos Airesu mrzlo in deževno vreme, vendar smo napolnili tako cerkev kot veliko dvorano Slovenske hiše kot prva leta zdomstva, kot ob desetletnici ali dvajsetletnici njihove smrti. Malo je bilo že domobrancev iz tistih časov, velika večina so bili naši sinovi in vnuki, rojeni že v tujini. Še se bodo brale maše za njihov pokoj, še bodo proslave po naših Domovih.

Vendar se je spominski govor, ki smo ga slišali na naši spominski proslavi letos, razlikoval od govorov prejšnjih let. Prvič se je zgodilo, da je iz govornikovih besed zadonelo razočaranje na domobranski proslavi. Misli o spravi, odpusčanju, o Svetovnem slovenskem kongresu, Slovenski izseljenski matici, mednarodnem priznanju Republike Slovenije, njenih gospodarskih težavah, o novem zakonu o državljanstvu za izseljence, o Dularjevih izhodiščih za oblikovanje zakona o posebnih pravicah in ugodnostih „Slovencev brez državljanstva“, o spremembi vlade, o vstopu v Evropo, o zlomu še zadnjih ostankov komunizma — vse to je ostalo nekje zadaj, kot da bi bilo

preživeto, in vendar je bilo vse to tudi prisotno v govoru. Občinstvo je to čutilo tako v dvorani kot zunaj in počutili smo se kot Cankarjeva mati, ki jo je izdal sin. Bili smo Cankarji in bili smo njegova mati, ogoljufani za vse obljube in upanja vseh preteklih let.

Sedaj vemo, da ne moremo ničesar več pričakovati: lipica sprave v Ljubljani bo stala in rastle, vse dokler ne po padlo komu v glavo, da jo bo zopet oklestil ali posekal. Z mašo v Kočevskem Rogu in Teharjah — koliko časa še? — naj ne zaključimo ene izmed najbolj krvavih, slavnih junaških, istočasno pa tudi nizkotnih in zločinskih obdobij slovenske zgodovine za nekatere. Za nekatere samo! Zdomstvo naj bi še ostalo, toda samo kot tema za pesnike in pisatelje, kot slovenska folklorna posebnost, kjer je prilika za proslave in povod za nabirke! Za nekatere!

Ker sem prej omenil te nove pojave v slovenskem zdomstvu — razočaranje pred njimi pa znamenja, ki so ga naznanjala: Zbornik prof. Ernesta Tomca, Dolinarjeva Katoliška obzorja, skupno proslavo 50-letnice umora dr. Lamberta Ehrlicha in množične udeležbe na domobranski spominskih proslavah, sklepam iz vseh teh znamenj na kolektivno razočaranje. Ni bil samo govornik razočaran, on je v govoru le povzel skupinsko razočaranje. Zdomstvu se ni sanjalo, ni pričakovalo nekaj takega kot so izhodišča o „Slovcih brez državljanstva“, ki jasno dokazujejo ne samo, da nismo zdomci državljanji, ampak tudi da državljanstva ne zaslužimo. Ne gre za enega, dva — po pisanju dr. Bernika so stotine, ki državljanstva ne zaslužijo. Mor-da ker smo bili prvi in zadnji v Evropi, ki smo se protistavili v boj zločinskemu komunizmu, ki je danes že povsod premagan, le v Sloveniji je pognal korenine tako globoko, da kljub temu, da so razkrinkani njegovi zločini, drži še naprej!

Zdomstvo se je zavedlo, kaj pomenijo znamenja časov, ki jih živimo, in je začelo ubirati drugo pot. Je še čas, da združimo vse naše sile pred nevarnostjo spletka, laži, zamolčevanj resnic, podtikanj in hinavščine?

Spominska proslava za dr. Lambertom Ehrlichom

Pred 50 leti je bil ubit v Ljubljani univ. prof. dr. Lambert Ehrlich, in z njim študent Rojc. Ob tej priliki smo se Slovenci v Argentini spomnili teh tragičnih dni s svečanostjo v Slovenski hiši, ki jo je pripravilo Slovensko državno gibanje skupaj z akademskim klubom Straža.

Svečanost se je pričela z mašo v slovenski cerkvi Marije Pomagaj, ki jo je daroval prelat dr. Alojzij Starc. V svoji pridigi je omenjal pokojnega voditelja in vernega duhovnika, ki je v temnih dnevih osvetljeval in kazal pravo pot.

Pred spomenikom padlim borcem so prijatelji položili šopek rož v spomin Ehrlichu in vsem od komunistov pobitim Slovincem, nato pa je prelat dr. Starc izmolil molitve za pokojne. V veliki dvorani, ki so jo popolnoma napolnili rojaki, je predstavnik SDG Tine Duh pozdravil vse prisotne ter podal izčrpen prikaz tistih let, idejne borbe na univerzi, predvsem pa delo in trud pokojnega voditelja univerzitetnih študentov dr. Ehrlicha, ter jasna načela tako o protikomunističnem boju kot o slovenski državnosti, ki jih je on podajal.

Sledilo je razmišljanje univ. prof. dr. Milan Komarja o idejnih tokovih v Sloveniji in delu univ. prof. Ehrlicha. Poudarjal je zmaterializiranost sveta, ko je duh izgubil veljavo in je bil materialistični nazor moderen in vabljev. Poudaril je, kako se je dr.

Ehrlich temu uprl z vso silo, kako je doumel, da slovenski narod potrebuje katoliško inteligenco, ki naj je dobro organizirana. Tako je dosegel, da so komunisti odšli iz univerzitetnih organizacij. Tudi je Ehrlich doumel, da je Jugoslavija bila le zasilen izhod, da leži bodočnost v samostojni Sloveniji. Kot zaveden Slovenec in globok veren človek in karizmatičen voditelj katoliške inteligence je bil zato tudi ubit.

V ljubljanski stolnici je bila mašna slovesnost ob 50-letnici nasilne smrti dr. Lamberta Ehrlicha. Po maši je bila na Teološki fakulteti žalna akademija.

Dekan Teološke fakultete prof. dr. Metod Benedik je v uvodnem nagovoru pozdravil ugledne cerkvene dostojanstvenike in nekatere predstavnike političnega življenja, ki so se udeležili akademije, medtem ko je Janez Juhant spregovoril o političnih in družbenih dogodkih, ki so privedli do umora dr. Ehrlicha. Bogoslovec Andrej Poznič iz Argentine pa je predstavil svojo strokovno študijo o osebnosti dr. Ehrlicha.

Ta govor sedaj ponatiskuje v nadaljevanjih dnevnik Slovenec.

Slovenski raziskovalni center v Kanadi pa je o življenju in delu dr. Lamberta Ehrlicha izdal knjigo avtorja Čuješa: Stražar naših svetinj.

Dan krivde, odpusčanja in sprave

Le pridi h grobu, brat, in skupaj bova našla mir.

Združeni ob Lipi sprave smo v skladu z našim predlogom Deklaracije o narodni spravi, 15. junij izbrali in razglasili za spominski dan največje tragedije v vsej narodovi zgodovini, ki se je zgodila v junijskih dneh 1945. leta, ko je po zmagi boljševisitična oblast poslala v smrt več kot 10.000 mladih življenj. Lansko leto smo ga prvič praznovali kot Dan Krivde, odpusčanja in sprave hkrati v spomin na vse vojne žrtve,

žrtve leninističnega in medsebojnega nasilja na naših tleh, da bi se po kritičnem pogledu vase in med seboj spravljeni mogli vedrejših lic zazreti v prihodnost.

Tudi letos bo slovesnost 15. junija (ponedeljek) ob Lipi sprave ob Odrašenikovem znamenju na ljubljanskih Žalah, prvič v svobodni Slovenski državi. Najprej, ob 17. uri, bo v cerkvi Vseh svetih sveta maša, ki jo bo kot lani vodil metropolit slovenske Cerkve in ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar, nato pa bo pri Lipi ob spravi besedi kulturni spored, posvečen vsem, ki smo jim storili krivico.

Za združene ob Lipi sprave:

Stanislav Klep
Franc Šetar

Ljubljana, 22. 5. 1992

Prazniki slovenske kulture

V dneh 3.—7. julija bodo v CENTRO CULTURAL GENERAL SAN MARTIN v Buenos Airesu DNEVI SLOVENSKE KULTURE. Pripravljata jih društvo Zedinjena Slovenija in ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. Uradno delegacijo iz Slovenije sestavljajo: Marko Jenšterle, predstavnik ministrstva za kulturo; dr. Irene Mislej, organizatorica prireditve. Nadalje pisatelji in pesniki: dr. Andrej Capuder, Alojzij Rebula, Zora Tavčar, Drago Jančar, Ales Debeljak, Jure Potokar. Od glasbenikov so najavljeni: Klemen Ramovš, Andrej Misson, Tomaž Rauch, Karlo Ahačič in Roman Ravnič. Seveda pri pripravah sodeluje lepo število javnih delavcev in ustvarjalcev iz Argentine. Koordinacijo ima na skrbi Lojze Rezelj st.

Slovenci v Argentini bomo prvič v takem obsegu odkrili del slovenske kulturne zakladnice. Priznavajoč veličino argentinske in drugih kultur smo na dosežke slovenske kulture ponosni. Zato bodo za nas ti dnevi SLOVESNI SLOVENSKE PRAZNIKI. Z veseljem se jih bomo udeleževali. Prispevali bomo v FOND SLOVENSKE KULTURNE DNEVI. Še posebej bomo vabili vse potomce slovenske krvi ter argentinske znanke in prijatelje!

Nezaupnica Spomenki

Spomenka Hribar je bila pobudnica in tudi predsednica Slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa. Zaradi svojega napada na katoličane, Peterleta in „desnico“ pa si je zapravila ves ugled. Podpredsednik SSK in delegat slovenske konference Viktor Blažič je ponudil svoj odstop zaradi njenega čudnega delovanja.

Tako so člani slovenskega dela SSK na svoji izredni seji izrazili nezaupnico Spomenki Hribar da je morala zapustiti predsedniško mesto. Škoda, da si je s svojim izpadom zapravila dober glas, ki si ga je pridobila kot glavna gonilna sila za Svetovni slovenski kongres.

Prof. Lojze Peterle, prvi predsednik slovenske demokratične vlade, med Slovenci v Argentini

V sredo, 1. julija, ob 8.50 prihod na Ezeizo, polet 985 United Airlines iz Miami. Ob 9.20 prihod dr. Andreja Capudra, bivšega ministra za kulturo, polet 510 Lufthansa iz Frankfurta; sprejem v centralni hali; ob 19.30 maša v cerkvi Marije Pomagaj. Pel bo SPZ „Gallus“; nato slavnostni sprejem v dvorani Slovenske hiše.

V četrtek, 2. julija, ob 19.30 maša za žive in mrtve javne delavce v Slovenski cerkvi, nato informativni sestanek SLS.

V petek, 3. julija, ob 20. otvoritev Slovenskih kulturnih dni.

V soboto, 4. julija, ob 10. srečanje z osnovnošolskimi otroki v Slovenski hiši; ob 12.30 obisk radijske oddaje „Slovenski kotic“; ob 15.30 srečanje z dijaki Srednješolskega tečaja; ob 20. glasbeni večer v Slovenskih kulturnih dni; ob 23. obisk društva Triglav.

V nedeljo, 5. julija, ob 9. maša v Slomškovem domu, nato srečanje, igra „Carovnik iz Oza“, kosilo; ob 20. literarni večer Slov. kulturnih dni.

V ponedeljek, 6. julija, ob 20. likovni večer Slovenskih kulturnih dni.

V torek, 7. julija, ob 13. kosilo s člani Slovenskega državnega gibanja, ob 20. folflorno glasbeni večer in zaključek Slovenskih kulturnih dni.

V sredo, 8. julija, ob 20. obisk slovenskega doma v San Martinu.

V četrtek, 9. julija, ob 9. srečanje s SKAS v Slov. hiši, ob 13.00 obisk Slovenskega doma v Carapachayu; ob 19.00 obisk Našega doma v San Justu.

V petek, 10. julija, obisk Slovencev v Mendozii.

V soboto, 11. julija, ob 17. obisk Hladnikovega doma v Slovenski vasi.

V nedeljo, 12. julija, ob 9.30 mladinska maša v Slovenski cerkvi, nato srečanje z mladino; ob 18.30 obisk na Slovenski Pristavi v Castelarju.

V ponedeljek, 13. julija, odhod v Bariloče.

V torek, 14. julija, ob 20.15 srečanje s člani Medorganizacijskega sveta.

V sredo, 15. julija, ob 8. zahvalna maša v Slovenski hiši, ob 10.30 odhod na Ezeizo in ob 12.50 v Slovenijo s Swissair, polet 149.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Zakaj je v Argentini vedno neizogibna točka vprašanje prihodnjih volitev? Pravezaprav se to ne dogaja le tukaj, marveč po vseh državah sveta. A tu pride bolj do izraza zaradi posebnosti družbene organizacije, ki osredotoča politično življenje bolj v osebnostih kot pa v organizacijah. Figura, ki je v Argentini poznana pod imenom „caudillo“, je sicer znana tudi drugod po svetu, a malokje s tako silo in tako težo, kot na obali Srebrne reke.

ZAKAJ MENEM?

Ko je novoizvoljeni predsednik komaj sédel na svoj prestol, se je skoraj v istem trenutku pričela tekma za ponovno izvolitev, ki jo argentinska ustava izrecno prepoveduje. To je ena maloštevilnih točk, v katerih se ločujeta tukajšnja ustava in ona iz ZDA, ki je bila model za organizacijo države leta 1853.

A ni le Menem tisti, ki išče ponovne izvolitve po poti spremembe ustave. Odkar so po letu 1930 sledili vojaški udari in demokratske vlade, je to že tretji poizkus. Prej je bilo vse v redu, ustavo so spoštovali in npr. Hipólito Yrigoyen se je za šest let umaknil, čeprav je poznal svojo priljubljenost med ljudstvom. Po šestih letih pa se je vrnil in bil znova izvoljen.

Leta 1952 je Perón nasledil „samega sebe“, ker mu je uspela ustavna reforma, katero je potem odpravila „osvobodilna“ revolucija, ki je strmoglavila peronizem in mu za 18 let zaprla vrata v argentinsko politiko. Po zadnjem povratku v demokracijo je Alfonsín tudi sanjal o spremembi ustave. Gospodarska kriza je pokopala njegove politične sanje.

Omemba Alfonsina je umestna spričo zadnje strategije, ki jo je uvedel peronizem v vso to zadevo. Peronisti trdijo, da je „treba“ ustavo spremeniti, kajti sicer bi narodu „prepevedali“, da voli Menema, katerega si želi še eno dobo na oblasti. In brez Menema bi vse dosednje delo gospodarskega programa padlo v vodo, kajti on in le on je garant za uspeh gospodarske reforme, ki bo državo dokončno popeljala v območje „prvega sveta“. Nekaj podobnega je svoj čas trdil Alfonsín, le da pri njem ni bilo govora o gospodarskem programu, marveč se je kazal kot garant za demokracijo in njenih ustanov. Tedaj je bilo geslo nekako tako: brez Alfonsina ni demokracije.

In edino to je razlog, s katerim „menemisti“ branijo svoje stališče, ne da bi se ozirali na šibko podlago, ki jo ima ta trditev. Zlasti še ne, če upoštevamo, da je pra-

Kasneje je ob priložnosti mednarodnega kongresa Kristusa Kralja režiral na ljubljanskem stadionu množični prikaz „Igro o kraljestvu božjemu“, pri katerem je nastopalo čez tisoč igralcev iz vseh koncev Slovenije. To je bila zadnja množična manifestacija slovenskega katolištva pred vojno in revolucijo. Gotovo ni slučaj, da je bila to tudi poslednja velika režija Iva Peršuha. Svoj največji organizacijski napor je posvetil Kraljestvu božjemu, za katerega je delal in končno tudi umrl.

Z njim je legel v grob eden tistih Slovencev, katere naš narod tako krvavo pogreša vse do današnjih dni. Zapustil je ženo z malimi otroki, kar še poveča število nevidnih, nekrvavih, a zato nič manj realnih žrtev revolucije.

Pol stoletja je dolga doba, a kot toliko drugih tudi Ivo Peršuh še čaka v večnosti, njegov sin, hčerka in vnuki pa v tujini, da mu tisti, ki so mu krivično vzeli življenje, vrnejo vsaj dobro ime.

-zar.

vi ideolog in izvrševalec gospodarskega načrta tozadevni minister Cavallo, ki je eden izmed možnih kandidatov, če Menemu izpodleti načrt spremembe ustave.

Z OGNJEM IN MEČEM

Seveda figurativno govorjenje, a menemizem se je spustil v hudo borbo in napel vse sile, da doseže ustavno reformo. Celodotake skrajnosti prihaja ta napor, da je stranka skoraj pozabila na volitev prestolniškega senatorja in se je kandidat Porto že nekajkrat pritožil, da mu peronizem ne pomaga, kot je pričakoval in kot bi potreboval. Na volilnih mitingih ni vidnejših predstavnikov stranke peronistične baze niso mobilizirane v zmago njegove kandidature, čeprav je od te zmage odvisen v precejšnji meri tudi prestiž Menema in njegove usode. In čeprav je bila prestolnica tradicionalno radikalna, bi vendar poraz negativno vplival na nadaljnji razvoj.

A trenutno Menema bolj skrbi dejstvo, da v poslanski zbornici ni zagotovljena večina, ki bi izglasovala zakon o plebiscitu za ustavno reformo. V pepel se seseda s tem tisto prepričanje, da bi kongres mogel potrditi ustavodajno skupščino, ki je edina poverjena, da izvede zaželeno reformo.

Poglejmo številke: Če seštejemo poslanska in senatorska mesta, vidimo, da je v kongresu 302 državnih zastopnikov. Dve tretjini teh (201) bi morali potrditi sklic ustavodajne skupščine. Peronizem ima 116 poslancev in 26 senatorjev, liberalci in provincijske stranke (peronistični zavezniki) imajo 32 poslancev in 7 senatorjev, kar skupaj zneso 184 članov. Potrebujemo torej naknadnih 17, da dosežejo potrebno večino.

Peronizem seveda špekulira, da kongres legalno zaseda le z enim več kot polovico članov, s čimer bi sami lahko organizirali zasedanje radikalni ga ne morejo bojkotirati. A če pridejo vsi radikali (99 članov) in predstavniki drugih opozicionalnih strank (23 poslancev), ni govora o uspehu.

To so suhe številke. Dejstvo je to, da danes peronizem ne more prodreti niti z zakonom o plebiscitu in ima vedno večje težave s potrditvijo gospodarskih zakonov, kot tisti o privatizaciji državnih podjetij, pokojninski spremembi ali novimi davčnimi spremembami. Kdo mu torej zagotovi, da ne pride do blamaže, ko marsikateri krogi v peronizmu niso navdušeni nad ponovno predsedniško dobo tovariša Menema.

ČE NE ON, KDO?

To pomanjkanje navdušenja je razumljivo. Marsikdo se ozira na kandidatsko mesto. V prvi vrsti že prej omenjeni gospodarski minister Domingo Cavallo, ki ima med ljudstvom najboljši ugled. Ankete kažejo, da je bolj priljubljen kot sam predsednik. Seveda javno podpira Menema in se izraža za ustavno spremembo. Kaj pa globoko v tistem koticu srca?

Drugi, ki je na vidiku predsedniške tekme, je bivši podpredsednik in sedanji buenosaireski guverner Eduardo Duhalde. Ta je te dni že izjavil, da „je pripravljen kandi-dirati“, če ne pride do ustavne spremembe. In še zanimiv podatek: isti dan, ko se v Cos-quinu v Córdoba zberejo menemistični vrhovi, da začrtajo nadaljnjo strategijo za do-sego ustavne reforme, bo Duhalde načeloval kongresu buenosaireske peronistične stranke, ki jo trdo drži v vaje-tih in z njeno pomočjo škili na predsedniško mesto. In končno je v vrsti tudi bivši mendoški guverner Octavio Bordón, ki ima razne „ideološke“ razlike z Menemom, se poteguje za senatorsko mesto in tudi vzdihuje po predsedništvu.

Stvar postaja zanimiva.

Ivu Peršuhu

ob petdesetletnici smrti

ljubljskega odseka SL in kot tak imel nalogo vzdrževati stik s skrivno organizacijo bivših oficirjev jugoslovanske vojske.

Z umori vplivnih in priljubljenih rojakov so v tistih dneh komunisti hoteli ustvariti vzdušje, ki so ga potrebovali za svojo revolucijo. Ko bodo nekoč odprti arhivi, ki jih dozdej še ščitijo zakoni nekdanje totalitarne države, bo morda postalo jasno, zakaj so izbrali kot prvo žrtev iz vrst Slovenske legije prav Iva Peršuha. Skoraj gotovo so poznali njegovo priljubljenost med mladino, njegovo globoko vero in organizacijske sposobnosti ter se zavedali, da ne bo molče sprejel revolucije, katero so snovali. Do takrat se je pripravljala na revolucijo sredi okupacije le partija. Pozornost vseh narodnjakov je bila obrnjena v pravo odpora proti okupatorju in ohranjanju slovenskih življenj.

Ivo Peršuh je bil rojen 17. decembra 1. 1898 v Zgornjih Lazah pri Konjicah. Umrl pa je dan po atentatu v ljubljanski bolnišnici 27. maja 1942.

Bil je uslužben pri Vzajemni zavarovalnici, najprej v Celovcu in kasneje v Ljubljani. Postal je urednik revije Naša moč, ki je bila glasilo zavarovalnice. Kot član SLS je prepotoval vso Slovenijo in s svojimi priznanim govorniškim darom pridobil kmalu zaupanje in zveze po vsej deželi.

Posebej se je zavzemal za moško mladino in deloval v Zvezi fantovskih odsekov, kjer je vodil njeno častno četo. Ob mednarodnem Evharističnem kongresu mu je bila zaupana naloga, da je s svojimi fanti organiziral rediteljsko in varnostno službo. Tako je v veliki meri pripomogel k zunanji mogočnosti kongresa, ki je z globoko duhovno pripravo zajel resnično vso Slovenijo do zadnje vasi.

Dve uri po tem, ko sta bila na Strelški ulici obležala ubita po komunističnih morilcih prof. Lambert Ehrlich in njegov spremljevalec akademik Rojc, se je v prostorih Vzajemne zavarovalnice zgodil drug podoben zločin.

Po sklepu iste partije, skrite za kulisami OF, so likvidatorji ustrelili na njegovem delovnem mestu enega od najsposobnejših organizatorjev v slovenskem katoliškem taboru. To je bil Ivo Peršuh, družinski oče, zaveden narodnjak in navdušen javni delavec. Kot vse svoje žrtve so tedanji morilci tudi njega oklevetali kot izdajalca. Vsak, kdor ga je poznal, je vedel, da je to strašna laž, drugi pa so verjeli ali dvomili in nekateri delajo prav tako še danes.

Kot viden član Slovenske ljudske stranke je bil Ivo Peršuh med organizatorji ilegalne Slovenske legije. Bil je poveljnik

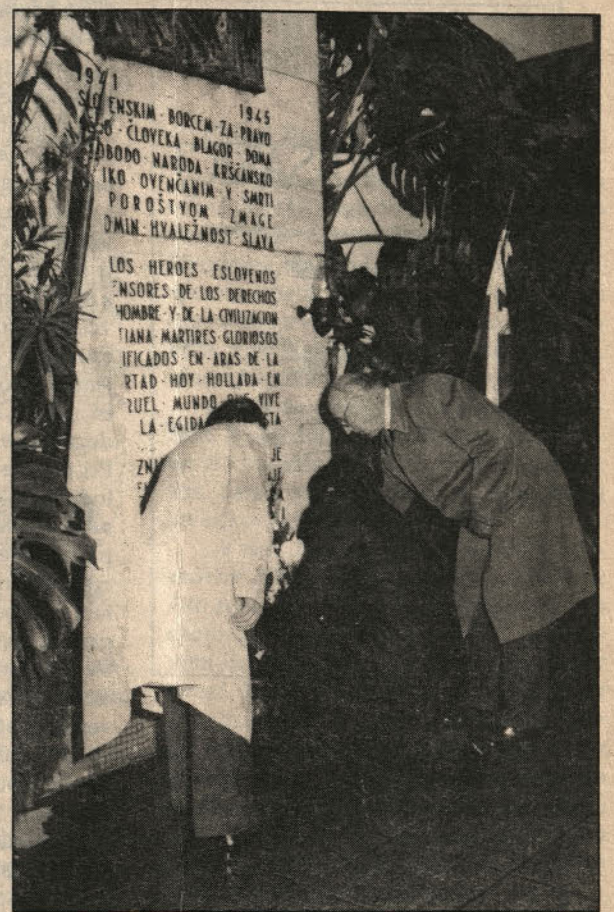
TU SMO, TU BOMO, KER V NAS ŽIVITE!

Slavnostni govornik lic. Franci Markež

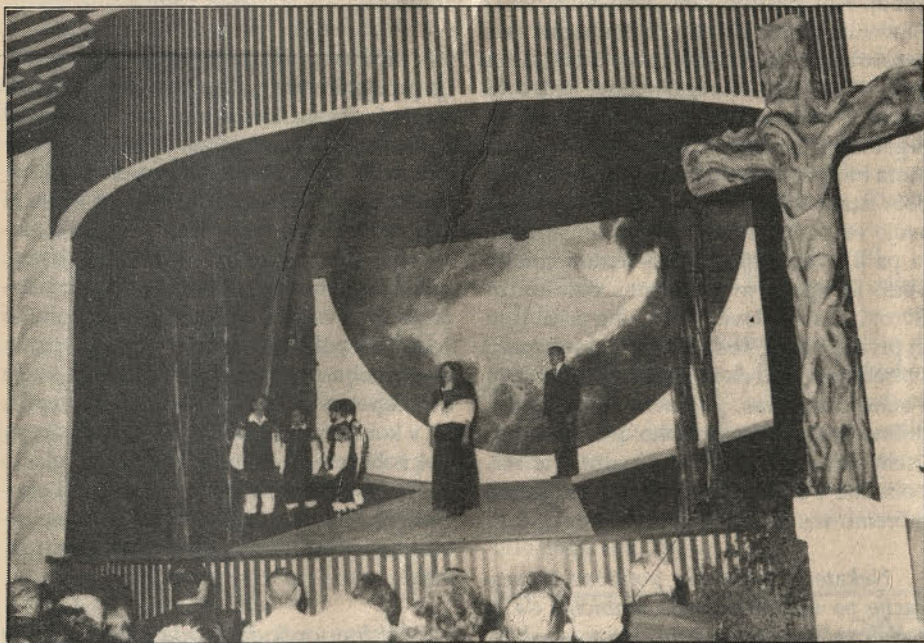

Lektorja Marjan Loboda ml. in Štefan Godec.

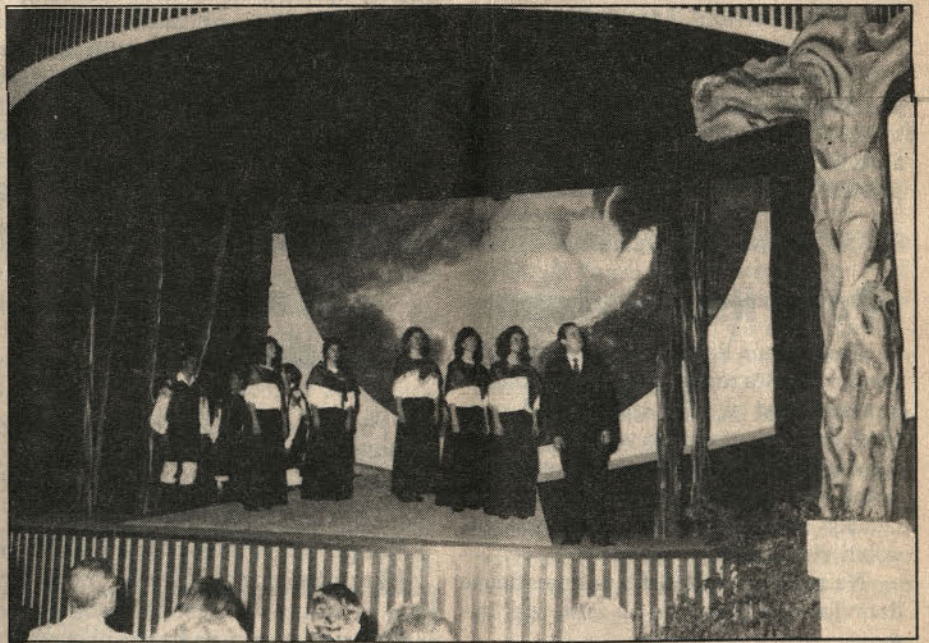

Predstavniki ZS in domobrancev polagajo rože.

Fotografije: Joža Tomaževič

Recitatorji in zborček na odru.

Mogočna scena, delo Toneta Oblaka.

Pred spomenikom padlim junakom.

Predstavniki borcev, politike in organizacij ter rojaki v dvorani.

Krstna izvedba Krst pri Savici

KRST PRI SAVICI

Besedilo priredil po motivih Franceta Prešerna

Zorko Simčič

Uglasbil

Matija Tomc

V okviru Slovenskih glasbenih dni 1992 so v torek, 5. maja 1992, v Operi v Ljubljani Slovenski komorni zbor ter zbor in Orkester Consortium musicum pod vodstvom dr. Mirka Cudermana prvič izvedli opero Krst pri Savici skladatelja Matije Tomca na besedilo Zorka Simčiča po motivih Franceta Prešerna z naslednjimi solisti: Olga Gracelj (sopran), Dragica Kovačič (alt), Janez Lotrič (tenor), Janez Vasle (bariton), Venčeslav Zadravec (bariton), Marko Bajuk (bas), Neven Belamarič (bas).

Matija Tomc je opero začel leta 1944 in jo dokončal na god sv. Cecilije, 22. novembra 1947. Žal je ostala neizvedena, „zaradi avtorja besedila, ki je bil eden od vidnejših predstavnikov slovenske politične emigra-

cije“, kot beremo na programu. S časom pa bo pred nami zrastle tisti pravi Tomc, ki je skomponiral svoja najboljša dela. Tudi izvedba njegove edine opere bo pripomogla k razbistritvi njegove podobe.

Tomc je napisal Krst pri Savici, ko je bil stari okrog 45 let, kar pomeni, da je bil na vrhuncu ustvarjalnih moči. Od tod barvitost tako v harmoniji (le v prvem dejanju je bilo čutiti banalno Tomčevo melodično kromatiko) kot v instrumentaciji, ki je včasih celo prekrivala solistične glasove. Pozornost je pritegnil tudi sodobnejši prijem, ko v operi ni več arij, kavatin, duetov in zborov, ampak se z le redkimi izjemami doganjanje neprekinjeno razvija in pretaka. Pri tem ne manjka značilne Tomčeve melodike, kakor tudi ne prislovično odločilnega obravnavanja zbora. Na drugi strani pa ne smemo opere ceniti po današnjih načelih, ampak po načelih iz leta 1945. S tem ni rečeno, da je bila za tisti čas avantgardna opera, bila pa je kar precej sodobna. Verjetno bi z določenimi popravki in krajšavami Krst pri Savici danes bolj zablestel, vendar bo le z odrsko predstavitvijo in seveda s študijo partiture mogoče dati nekoliko bolj poglobljeno oceno Tomčeve skladbe.

Neglede na kakovost opere, je bila torkovska krstna predstava Tomčevega Krsta pri Savici prvovrstni glasbeni dogodek za slovensko glasbo. Zaslugo zanj ima dr. Mirko Cuderman, ki je opero „izkopal“, jo pripravil za izvedbo, naštudiral zbora, orkester in soliste ter izvedbo tudi dirigiral. Na prvi izvedbi je dr. Cuderman pokazal, da je dve uri trajajoči partituro odlično preštudiral, se poglobil tako v Simčičevo besedilo kot v Tomčevo glasbo, zato je bila izvedba tako ziva in zvesta avtorjevi zamisli.

Po „Družini“, št. 20

Potni listi in vizumi

Predstavniki Republike Slovenije v Argentini obveščajo rojake, da osebe, ki potujejo s potnimi listi za tujce, izdanimi od katerikoli države, potrebujejo vizum za vstop v Slovenijo. To velja tudi za argentinske potne liste za tujce. Ker se v Argentini ne izdajajo slovenski vizumi, je mogoče pridobiti vizum na meji Slovenije.

Na rednih potnih listih za argentinske državljane pa Slovenija ne zahteva vizumov.

Za vstop v Argentino s slovenskim potnim listom je zdaj potreben argentinski vizum. Ta pa se na meji v Argentino ne more pridobiti. Brez vizuma tudi letalske družbe ne smejo potnika pripustiti za polet.

V hitrem postopku je, da se med obema državama sklenuje sporazum o obojestranski odpravi vizumov. Začasno pa je doseženo, da vselitvena kontrola ne bo ovirala vstopa v Argentino osebam, ki bi se izkrcale na letališču brez argentinskega vizuma.

Obvestilo in prošnja

Kot je znano, zbira univ. prof. dr. Janez Arnez vso literaturo od taboriščnih let do danes. Veliko tega dragocenega blaga je že odpeljal v Slovenijo, kjer ureja bogato knjižnico vsega našega zdomskega ustvarjanja. Po zadnjih podatkih je kontejner iz Buenos Airesa že došel v Trst.

Veliko pa še manjka, da bo pregled popoln. Zato prosimo vse rojake, ki hranite slovenske knjige, revije, liste, zapise, (lahko je tudi v drugih jezikih, če se nanašajo na slovenstvo) kar je vam morda že v napotje in razjedajo molji, da pošljite vse „odvišno“ v Slovensko hišo na Ramón L. Falcón št. 4158, Capital, ali pa kličite po telefonu 258-8952 in pridemo iskat na vaš dom.

Za razumevanje in sodelovanje lepa hvala!

I. Korošec

„Zaustavite desnico“

Precej časa je minilo, odkar sem prvič prebrala v Svobodni Sloveniji z dne 7. maja članek gospe Spomenke Hribar v ponatisu ljubljanske priloge Dela 18. 4. t. l. Kot pri prvem branju se mi je tudi pri večkratnem ponavljanju vtis, da iz tega članka (čeprav je beseda *resnica* mnogokrat zapisana) veje nemir in strah.

Želela bi, da bi gospa in njeni somišljeniki počasi globoko premišljali besede Jezusa Kristusa, ki so univerzalnega značaja:

„Mir vam zapuščam, svoj mir vam dam“ Jan 14, 27.

„Vaše srce naj se ne vznemirja“ Jan 14, 1.

„Resnica vas bo osvobodila“ Jan 8, 32.

Iz povojnega zdomstva pozdravlja

Ljubomira

Buenos Aires, Argentina

Minister le za levičarske Slovence po svetu

Z začudenjem smo brali besede novega ministra za Slovence po svetu. Kot lahko beremo, Slovcem po svetu nudi le drobtinice kulture in išče pomoči, želi pa jih držati čimdalj od Slovenije. Nima pojma o raznih možnostih političnega sodelovanja izseljencev z matično domovino, kot jih vidimo v Argentini. Boli ga, da smo se pridružili SKD, zato uporablja besednjak komunistične diktature. Rad bi, da bi se o Rogu ne raziskovalo več. Prav je, da je to pokazal že na začetku svoje službe, da ga takoj spoznamo po njegovih sadovih. Njega in vlado, katero naj bi predstavljal med izseljenci.

Upoštevali bomo evropske norme

Pogovor z dr. Jankom Prunkom

Profesor Prunk, ljudje, ki vas cenijo, vas imajo za ravno pravega človeka, ki bo znal z vsemi političnimi strujami med zdomci, zamejci in izseljenci vzpostaviti „zdrav“, neideološki odnos.

Že v nastopu pred pristojno skupščinsko komisijo sem povedal, da mislim, da mora biti odnos slovenske države, do zamejcev vedno enak, ne glede na to, kakšna vlada je trenutno na oblasti in ne glede na to, kako se politično opredeljujejo Slovenci na tujem. Njihova ideološka naravnost za slovensko državo ne sme biti bistvena. To bom izseljencem tudi ves čas dopovedoval. Bodite toliko politično modri in ponosni Slovenci, kot so pripadniki drugih narodov. Noben Danec, recimo, ki živi na Groenlandiji, ne bo rekel, zdaj ko je prišla na oblast socialistična vlada, pa z Dansko nočem več imeti opravka. Predvsem pa bi jih rad samo informiral, ne pa skregal med seboj. Kot pravijo sami izseljenci, so iz Slovenije v zadnjih letih k njim hodili vsak mesec razni odposlanci in vsak od njih je govoril po svoje in kregal njihove ljudi med seboj... Politično avtonomnost izseljenskih organizacij moramo spoštovati, hkrati pa mora biti jasno, da so predvsem državljani tiste države, kjer zdaj živijo in skrbijo za svojo vsakodnevno eksistenco, na Slovenijo pa jih vežejo predvsem sentimentalne vezi. Drugače je z zdomci v zahodni Evropi, ki so v Sloveniji še stalno prijavljeni in pri nas volijo. Toda izseljenci prek morij potrebujejo predvsem kulturno izmenjavo s staro domovino, jezikovne tečaje in podobno. Mi pa od njih lahko dobimo predvsem „know-how“, intelektualne storitve, politično pomoč. Denarne niti ne, saj ne moremo ves čas hoditi k njim prosjačit.

Nekatere izseljenske politične organizacije pa vendarle imajo ambicije, da bi sodelovale v slovenskem notranjepolitičnem življenju...

Teja ne dopušča nobena še tako demokratska država. Nimajo volilne pravice. Nekateri bi bili radi ameriški državljani, hkrati pa bili poslanci v našem parlamentu. To po mednarodnem pravu ne gre. Takšne bom vedno opozarjal, da je na Slovenskem prišlo do dveh pomembnih sprememb: nastala je samostojna slovenska država, ki bo za izseljence bolj skrbela in jim bila bolj naklonjena, kot je bila nekoč Jugoslavija, in drugič, konec je romantike, nastala je popolnoma normalna evropska država, ki ima do svoje diaspore podobne odnose kot kakšna Danska, Finska, Belgija, in mislim, da se lahko primerjamo s kakšnimi manjšimi evropskimi državami. Kdorkoli misli kaj drugega, je v zmoti.

Kaj pa možnost dvojnega državljanstva za Slovence na tujem?

Skupaj s Svetovnim slovenskim kongresom se zavzemamo za zelo demokratičen pristop, namreč, da bi za eno leto podaljšali rok za pridobivanje državljan-

tva, seveda zelo selektivno, z uporabo klavzule, da se lahko državljanstvo podeli, če je to v posebnem interesu republike Slovenije, torej Slovcem, pa tudi drugim, ki so za korist slovenske države in slovenstva kaj pomembnega napravili.

Dvojno državljanstvo pomeni tudi aktivno volilno pravico.

Da. Toda veliko držav se takšnega dvojnega državljanstva brani in mi bomo zelo odvisni od mednarodnih norm in notranjih zakonov države, v kateri prosilec živi.

O tako formalnih zadevah sprašujem predvsem v zvezi z možnostjo, da izseljenec neposredno politično deluje v Sloveniji. Konkretno imam v mislih nedavno združitvev zdomske slovenske ljudske stranke s slovenskimi krščanskimi demokrati.

Mislil sem, da je krščanska demokracija potegnila črto pod preteklost, ki ni bila zmeraj rožnata. Dvajset let sem se ukvarjal tudi z njeno zgodovino, z veliko naklonjenostjo, pa tudi kritičnostjo, in zgodovina Slovenske ljudske stranke med vojno ni bila najbolj briljantna. V moji knjigi o slovenski narodni politiki, ki bo izšla jeseni, sploh ne uporabljam besede narodno izdajstvo, toda vodilni ljudje ljudske stranke so leta 1941 pokazali popolno brezglavost in nesposobnost in potem so zaradi svoje strahopetnosti, ker se je revolucija krepila, šli v kolaboracijo z Italijani. Kolaboracija pa pri nobenem narodu ni na dobrem glaslu. Najbolje zanje bi bilo, če bi ostali pri simbolični spravi v Rogu, natančno seciranje preteklosti bo prineslo samo nove razkole.

Mislite torej, da je bila takšna poteza krščanskih demokratov politično nesposobna?

Da. Popolnoma. Ti, ki so se jim pridružili zdaj, so zagrizeni desničarji in kolaboracionisti, ki nimajo nobene moralne pravice, da nam pridigajo. Samo zaradi dejstva, da so bili antikomunisti, ne morejo imeti nobenih posebnih pravic. Poglejte, zanje je bil celo Edvard Kocbek največji fakin, o njem ne marajo več slišati, ker se je spečal s komunisti, z Osvobodilno fronto. Takšen način razmišljanja je desničarstvo iz prve polovice tega stoletja.

Ali ima vrnitev SLS lahko kakšen pomembnejši vpliv na politično prizorišče pri nas?

Mislil sem, da ne. Upam, da ji bo mlada generacija krščanskih demokratov, ki nima z drugo svetovno vojno nič skupnega, povedala: vas je čas povozil, stvari, ki ste jih v Argentini gojili 45 let, ni več.

Delo, sobotna priloga, 6. junija 1992.
(Posredoval V. Levstik)

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENCİ V ARGENTINI

LJUBLJANA — Upokojenci so dobili 19% višje prejemke od 1. marca. Ker je bila povisica sklenjena šele v mesecu maju, so razliko marca in aprila dobili izplačano skupaj z majskim prejemkom. Poleg tega so dobili dodatek za rekreacijo, ki je tudi za 19% višja od načrtovanega.

LJUBLJANA — Slovenija in Madžarska sta sklenili sporazum, po katerem bosta odprla štiri nove mejne prehode in s tem povečali povezavo med obema narodoma, predvsem preko narodnostnih manjšin. Pospešila bosta delo za gradnjo ceste, ki ju bo zvezala z Italijo, in načrtujeta možnost, da se podpiše sporazum o medsebojni coni proste trgovine.

GROSUPLJE — Med 43. primerki so občinski možje izbrali za nov grosupeljski grb tistega, ki ima na beli podlagi stilizirane črne konjičke, pod njima pa še zeleno-rdečo pasico. Konjiček je vzletel s sponke, ki je bila izkopana na arheološkem najdbišču Magdalenska gora pri Grosupljem. Za turistično uporabo so izbrali še drugega: Županovo jamo (prej Taborsko) z dvema kapnikoma in značilno silhueto Grusuplja s cerkvico na hribčku.

NEW YORK, ZDA — Do dneva sprejetja Slovenije kot 176. članice Organizacije združenih narodov je bilo v jugoslovanski delegaciji več Slovencev na vodilnih mestih: univ. prof. Stane Krašovec je bil že na ustanovni konferenci v San Francisco leta 1945, kasneje pa so vodili delegacije Joža Vilfan, dr. Aleš Bebler, Jože Brilej, Anton Vratuša in Ignac Golob.

LJUBLJANA — Po Sloveniji se predvsem v poletnih mesecih vrstijo likovne kolonije in simpoziji, ki se jih udeležujejo tako poklicni kot nepoklicni ustvarjalci. Voditelji so tudi tako likovni pedagogi (predvsem pri otroških kolonijah) kot poklicni likovniki. Računajo, da je teh kolonij okoli petdeset po vsej Sloveniji, vendar ni nobenega natančnega pregleda nad ustvarjenimi deli, niti ni galerije, ki bi razstavljala dela iz ex tempore.

LJUBLJANA — Uporaba televizijskega aparata v mesecu juniju stane 740 tolarjev. Prej je naročnina stala na mesec 590 SLT; z dodatnim dohodkom bodo popravili okvare na oddajnikih, ki so nastale med lanskvo vojno.

MARIBOR — Na dno vodometna v parku Slomškega trga so zlikovci zarisali nacistični kljukasti križ. Umazano dno je ostalo tako vsaj teden dni, dokler ga niso počistili. Kaže, da imajo vandali po vsem svetu kaj malo domišljije.

LJUBLJANA — Plačilni promet med Slovenijo in Republiko Makedonijo so v tamkajšnjem parlamentu potrdili.

GORNJA RADGONA — Na Pomurskem sejmu so podelili Slovenski Oskar za embalažo in Slovenska priznanja za embalažo. Prejela so ga razna podjetja iz vse Slovenije na splošno. Sicer pa so tuji opazovalci na nedavnem kongresu oblikovalcev ocenili kot podpovprečno in da se slovenski podjetniki najprej potegujejo za gotovost pogodbe, inovacije v predstavitvi proizvoda pa pustijo za druge čase.

LJUBLJANA — Na časnikarski konferenci sta bivši minister Izidor Rejc in Bruno Dugar pojasnjevala, v čem je italijanska ponudba za gradnjo elektrarniške verige na Savi boljše od avstrijske. Italijanski poslovneži so pripravljene zgraditi Hidroelektrarno v devetih letih (Avstriji v 12), odplačevanje bi trajalo 30 let (avstrijsko le 15), ne zahtevajo večinskega lastništva in bi bili pripravljene za plačilo sprejeti tudi drugo blago.

LJUBLJANA — Predsednica Slovenske ženske zveze Milica Sturm je ob predstavitvi prvega slovenskega denarja zahtevala

od Banke Slovenije, naj bo na denarju upodobljena med velmožmi tudi slovenska veležena.

LJUBLJANA — Slovenija se je preko lastne verige ARNES (Akademske in raziskovalne mreže Slovenije) včlanila v RARE, Evropsko združenje akademskih in raziskovalnih mrež, ustanovljeno leta 1986. — Prav tako je bil sprjet sporazum z Efto, v kateri je združenih sedem zahodnoevropskih držav (Avstrija, Finska, Islandija, Norveška, Švedska, Švica in Lichtenstein). To evropsko združenje za prosto trgovino je bilo ustanovljeno leta 1960.

LJUBLJANA — V prvih desetih mesecih samostojne Slovenije je Uprava za upravno-pravne zadeve pri notranjem ministru pregledala 152.869 vlog tujcev, ki so prosili za slovensko državljanstvo. Večinoma so jih odobrili; največ prosilcev je iz drugih republik Jugoslavije.

LJUBLJANA — Stoletnico rojstva Josipa Broza — diktatorja Tita so nekateri še vedno hoteli praznovati. V Delu je Marjeta Šoštaršič zapisala, da se Tito ni nikoli odrekel vodilni vlogi partije in skupine ljudi v njej, ki je imela monopol nad politiko in dogajanjem v družbi.

PEKRE — Na prvi obletnici dogokov, ko je JLA blokirala vojaški center teritorialne obrambe, so odkrili ploščo in podelili spominske znake civilistom, vojakom in časnikarjem, ki so se udeležili tega dogodka. Akcije v Pekrah postavljajo kot začetek vojne v Sloveniji in konec iluzij, da bi do samostojnosti lahko prišlo po mirni poti.

LJUBLJANA — Mobitel — mobilna telefonija — ponuja telefonske priključke za kar drago ceno: 8.000 nemških mark. Sistem deluje že eno leto in s šestnajstimi postajami pokriva 80% slovenskega pzemlja (nepokriti so gorski deli Posočja, Idrijske in Koroške), vendar se v redno telefonsko zvezo vključuje preko centrale v Zagrebu. Zdjaj bo kmalu začela delovati mobilna centrala v Ljubljani in baznih postaj bo okoli 30.

DUNAJ, Avstrija — Mariborski odvetnik Dušan L. Kolman je izjavil, da smo Slovenci Nemce popolnoma iztrebili in da gre za perfekten genocid, ki ni uspel nikjer in nikomur v Evropi. Kolman se udejstvuje pri združenju Mostovi miru in slovensko vlado krivi, da ne mara priznati statusa manjšine nemško govorečim prebivalcem, ki bi jih po zadnjem popisu po celi Sloveniji bilo nekaj čez 1.500.

Osebnosti

Rojstvo: V družini arh. Jurija Miheliča in Metke Japelj v Miramaru so dobili prvorojenca, ki bo dobil ime *Nikolaj Avguštin*. Čestitamo!

Krsta: Dne 14. junija je bil krščen v slovenski cerkvi Marije Pomagaj *Franci Javier Medic*, sin Francija in ge. Barbke roj. Petelin. Botrovala sta ga. Mari Schiffrer in Norbert Simčič. Krstil pa ga je dr. Alojzij Starc.

V družini Claudia Velazquezueza in Lučke roj. Trpin je v Miramaru bil krščen prvorojenec *Julijan*. Čestitamo!

SLOVENSKA PRISTAVA

V soboto, 23. maja je Slovenska pristava sodelovala pri srečanju narodnih skupin, ki ga je organizirala moronska občina.

Srečanje se je pričelo v dopoldanskih urah z zasaditvijo spominskega drevesa na moronskem trgu, popoldne se je pa nadaljevalo v prostorih 77 Fútbol Cluba, kjer je bila zelo obiskovana razstava narodnih noš in jedi, ročnih del, ornameta, fotografij, itd. S stojnicami so sodelovali predstavniki iz Argentine, Arabije, Bolivije, Italije, Izraela, Portugalske, Španije in Slovenije.

Slovenski „štant“ je bil zelo priljubljen in po splošnem mnenju tudi najlepši. Vsa zasluga zanj gre Andreju Golobu, Žigu Krištofu in drugimi mladim.

Pri stojnici so naše pridne žene imele na razpolago pecivo, vino in slovenske knjige, istočasno pa sta umetnici Andrejka in Marjeta Dolinar razstavljali izbor svojih slik.

Zvečer je pri kulturnem programu nastopila Pristavska folklorna skupina pod vodstvom Héctorja Aricó-ja, ki je po lepo izvajanih plesih, žela burno ploskanje.

Toplega sprejema pa je bil deležen predstavnik slovenske vlade Božidar Fink, kateremu so namenili prostor poleg moronskega župana Juana C. Rousselota.

Uporabili smo priložnost, da smo se javno zahvalili Argentini za priznanje Slovenije in moronski občini za preimenovanje ulice Monte v Republiko Slovenijo.

D. O.

MUTUAL SLOGA

Matrícula I.N.A.M. 580

Sarmiento 385 - 1º Piso - Of. 10 Capital Federal

CONVOCATORIA

De acuerdo con el artículo 28 del Estatuto Social y conforme con el Acta Nº 151 de la sesión del Órgano Directivo de fecha 26 de mayo de 1992, se convoca a los Señores Socios a la 12ª Asamblea Ordinaria, que se realizará el día 19 de julio de 1992, a las 10 horas en el Centro Eslovono, sito en Ramón Falcón 4158 de la Capital Federal, para tratar el siguiente

ORDEN DEL DIA:

- 1) Designación de dos asambleístas para firmar el Acta de la Asamblea.
- 2) Elección de tres miembros de la Junta Electoral conforme al art. 40º del Estatuto Social.
- 3) Consideración de la Memoria, Balance General, Inventario, Cuentas de Gastos y Recursos e Informe del Órgano de Fiscalización, correspondientes al Ejercicio Nº 12, iniciado el 1º de mayo de 1991 y finalizado el 30 de abril de 1992.
- 4) Consideración y aprobación del Revalúo Contable, conforme con la Ley 19.742.
- 5) Elección de tres miembros titulares y un miembro del Órgano Directivo y de dos miembros titulares y un miembro suplente del Órgano de Fiscalización conforme al artículo 15º de los Estatutos Sociales.

ORGANO DIRECTIVO DE LA MUTUAL SLOGA

El quórum de la Asamblea será de la mitad más uno de los Asociados con derecho a participar. En caso de no alcanzar este número a la hora fijada, la Asamblea sesionará 30 minutos después con los socios presentes, cuyo número no podrá ser menor al de los miembros de los órganos Directivos y de Fiscalización.

Buenos Aires, 1º de junio de 1992

Občni zbor

V nedeljo, 31. maja je na občnem zboru odbor Slomškovega doma podal obračun o svojem delu v preteklem poslovnem letu. Uvodoma so člani z molitvijo počastili spomin umrlih članov, nato pa izvolili za: overovatelja Franca Vestra in Jožeta Malovrha, v volilno komisijo pa Cilko Cestnik, Marto Jeločnik in Metko Tomazin.

Sledila so poročila odbornikov in debata. Predsednik Doma lic. Marijan Schiffrer je v poročilu prikazal vzdušje preteklega leta. Zaradi tehtnosti misli podajamo nekaj izvlečkov iz njegovega poročila:

„V naši domovini ali pri mlajših v domovini njihovih staršev so se v preteklem letu zgodile spremembe. Proglašena je bila samostojna Republika Slovenija z vsem nizom dogodkov, ki so s tem aktom bili v zvezi. Tudi mi člani Slomškovega doma smo doživljali to spremembo prav od bližje: bodisi da smo se udeleževali veličastnih manifestacij v Argentini ali pa bili osebno v teh zgodovinskih dneh v Sloveniji. Tako smo leto preživeli v nekem evforičnem stanju, z mislimi več tam kot tu, kar pa za našo skupnost ni bilo najbolje.

Počasi se vračamo v realnost. V Sloveniji se stvari ne odvijajo po naših željah, nekako čutimo, da smo vsaj v gotovem smislu zanemarili našo skupnost, da pa nam je ta potrebna zdaj in v bodočnosti. Kje naj sicer črpamo jasnost, kje načelno ostrino, če ne med nami samimi. Kako naj se upremo vsemogočim frazam kot napr.: Sedaj smo samo še Slovenci! ipd., kot prav s pomočjo naše prekaljene skupnosti. Naši ljudje se le težko v čem motijo. Pomislimo samo, s kakšno skepsjo so sprejemali Spomenko Hribar in se niso motili. Tudi do obiska dr. Tarasa Kermaunerja npr. so imeli pomisleke in jim bo treba dati prav. V koncu politične emigracije, po izjavah ministra Dularja, niso bili prav prepričani in jim nimamo kaj popravljati.

Naša skupnost je znala brati znamenja časa, tudi zato jo je treba na vsak način ohraniti, bolje rečeno strniti: vrniti se v čase, ko nam je bil Slomškov dom drugi dom, Slomškova srenja pa družina. Vemo, da je veliko težav, kje jih pa ni. Nekateri bomo skušali čimprej odstraniti, druge bomo uredili s časom in z vašo pomočjo...“

V nadaljevanju občnega zbora so bile dopolnilne volitve odborniških mest, katerim je potekla delovna doba. Potrjeni so bili dosedanji odborniki za novo poslovno dobo. Slomškov dom vodi v tekočem obdobju naslednji odbor: Predsednik lic. Marijan Schiffrer, podpredsednik Marijan Loboda, tajnik Marijan Jeriha, blagajnik Marjan Loboda ml., gospodar Tone Selan. Referenti: finančni Vladi Selan, prireditveni Tone Kastelic, kulturni Alenka Poznič, socialni dr. Boris Štrfček, gospodinjski Pavla Škraba, športni Ciril Loboda. Voditeljica šole je Helena Malovrh, predsednik odseka SFZ Dani Vester in SDO Kristina Malovrh. V nadzornem odboru pa sta Herman Zupan in Božidar Fink.

POPRAVEK

V Svobodni Sloveniji števil. 22, z dne 11. junija t. l. je tiskarski skrat zagrešil hudo pomoto. V oglašju o novih socialnih podporah, ki jih nudi SLOGA svojim članom bi se moralo pravilno glasiti: „Od 1. JULIJA 1992...“ in ne od 1. junija. Prosimo, da upoštevate.

MALI OGLASI

Splošna pomoč in nasveti o industrijski higieni in varnosti; Tel: 659-3574; **Viktor Fekonja**
Proyectos de Informática S.A. - Avditorija pri kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713.

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3º „M“ — Capital — Tel: 83-7347 in 71-3546.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. **Elektro Ader** - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

Varnostni elektronski sistemi (alarmi) za hiše - tovarne - avtomobile. **Inž. Janez M. Petkovšek**, Amianot 9969 - Tel.: 769-1791 - Loma Hermosa
Kadar se o računalnikih (kompjuterjih) govori, inž. Janez Kocmur vam poskrbi. Tel.: 651-7459 - Brandsen 2167 - San Justo.

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantacije oseo-integrirane; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Alas Tour vam nudi po ugodnih cenah potovanja po Argentini, svetu in v domovino, tudi skupinska. Na uslugo vam je Juan Kočar. Rivadavia 5283 - Loc. 34 - Tel.: 903-4006.

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni **Marjeta Senk** - Tel.: 762-2840.

Turizem Bled — Najugodnejše cene za polet z avionom in turizem po svetu - Tel. 628-9504

LEGAJO Nº 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnice. **H. Yrigoyen** 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ARHITEKTI

Arh. Aleksander Jure Mihelič - Načrti in vodstvo novih zidanih in prenovitve v Buenos Airesu, Miramaru in okolici. Tel.: 631-9600 in 0291-22977.

ADVOKATI

dr. Vital Asič — odvetnik - ponedeljek, sredo, petek od 17 do 19 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knavs — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 45-0320 in 46-7991

dr. Mariano Radonič, odvetnik, od ponedeljka do petka od 17 do 20 ure, Mar del Plata in okolica. Olavarria 2555, Mar del Plata (7600) Tel.: (023) 51-0180/0177

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — **Andrej Marolt** - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

REDECORA - Celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Alpe Hogar — **Stane Mehle** - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - (1826) Rem. de Escalada - Tel.: 248-4021.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - **Andrej Marolt** - Pte. Illia (Ruta 8) Nº 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bmé. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmé. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hermandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 3- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 9.-

V Slovenskem domu v Carapachayu

bo v nedeljo, 28. t. m. po maši
Spominska proslava - padlih junakov, nato

skupno družinsko kosilo - koline
 Za družine bodo koline na razpolago v soboto od 17. ure dalje.
 Rojaki lepo vabljeni!

Centro Cultural

Gral. San Martín

Sarmiento 1551

Dvorana A-B

3. do 7. julija

od 20. do 23. ure

3. julija: Slovesni začetek

4. julija: Glasbeni večer

5. julija: Literarni večer

6. julija: Likovni večer

7. julija: Zaključni večer s folklornimi plesi, petjem in glasbo

Vabljeni vsi Slovenci! Povabite svoje argentinske znance in prijatelje, saj so Dnevi zamišljeni kot predstavitev ustvarjalnosti slovenskega naroda v matični domovini in njegove prisotnosti v argentinskem okolju.

ZEDINJENA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA KULTURO REPUBLIKE SLOVENIJE

Ugoden nakup

Nujno prodam dva terena na vrhu Sierra de los Padres v Mar del Plati, tel. 258-8952

OBVESTILA

SOBOTA, 27. junija:

Redni pouk slovenskega Srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15.

NEDELJA, 28. junija:

Domobranske proslave po maši v Našem domu v San Justu, v Slomškovem domu v Carapachayu

SREDA, 1. julija:

Prihod prvega predsednika slovenske demokratske vlade prof. Lojzeta Peterleta in dr. Andreja Capudra na Ezeizo.

Iščem hišno pomočnico (plačamo na uro ali mesec) Vprašati na tel. 782-3670

Naš dom San Justo
 v nedeljo, 28. junija, po sv. maši
Domobranska proslava
 Iskreno vabljeni!

Domobranska proslava v Slomškovem domu

bo v nedeljo, 28. junija.
 Ob 9 sv. maši, nato počastitev

Podjetje za grafično oblikovanje išče tipkarja/ico v slovenščini in španščini.

Prositi za pogovor med 10. in 18. uro na tel.: 362-7215/1346

**Poravnajte naročnino!
 Darujte v tiskovni sklad!**

SLOVENSKI DOM V SAN MARTINU

sporoča svojim članom in prijateljem
 DA NAS BO 8. JULIJA OBISKAL

PROF. LOJZE PETERLE

Sprejeli ga bomo v Domu ob 20. uri in nato pogostili s slavnostno večerjo.

Odbor vas toplo vabi na ta izreden dogodek. Z večerjo bodo postreženi samo tisti, ki se bodo prijavi telefonsko vsaj do 3. 7. na tel. 752-3987 / 764-4289 / 759-5102 in 755-2678.

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil v sredo, 10. junija t. l. naš ustanovni član in predsednik doma, gospod

Janko Šterbenc

Pokopan je v Córdobi - Dolores.

Za veliko skrb in neprecenljivo delo v našem domu in skupnosti bomo dragega pokojnika ohranili v hvležnem in trajnem spominu.

Žalujočim naše doživeto sožalje!

Cankarjev dom, Berazatagui

Zahvala

Čutimo dolžnost velike zahvale vsem, ki so nam stali ob strani ob nenadni smrti našega ata in starega ata

Janka Šterbenca,

katerega je Bog poklical k sebi v sredo dne 10. junija t. l. v Hanzeličevem domu v Córdobi.

Posebna zahvala prevzvišenemu škofu Omarju Feliksu iz Cruz del Eje in rev. Jesusu Domínguezu, župniku v Capilla del Monte, za pogrebno sv. mašo.

Zahvala g. Lavrentiju, družini Salbego za vso skrb in pomoč, župniku Franciju Urbaniju za mašo ter vsej skupnosti Cankarjevega doma za besede tolažbe in sočutja ob težki izgubi.

Hvaležni družini
 Šterbenc-Kržišnik

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentín B. Debeljak

Proprietario: Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono y Telefax: (54-1) 643-0241

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 50; pri pošiljanju po pošti pa \$ 55; ZDA in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne države Argentine 90 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

Čeke na ime „ESLOVENIA LIBRE“.

Stavljenje in oblikovanje:

MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

Talleres Gráficos "VILKO" S.R.L.,
 Estados Unidos 425 - Tel./Fax.: 362-7215
 (1101) Buenos Aires